

Uzvedības traucējumu un mācīšanās grūtību agrīna diagnostika pirmsskolā

2024. gada septembrī projekta "BAROMETRS: ģimenes ar bērniem Latvijā" ietvaros Latvijas Bērnu labklājības tīkls organizēja **domnīcu - uzvedības traucējumu un mācīšanās grūtību agrīna diagnostika pirmsskolā**.

Domnīcu tēma balstīta aptaujas "Latvijas ģimeņu barometrs 2024" rezultātos, kā arī "Eiropas bērnu garantijas" tēmās (bērnu pieskatīšana un pirmsskolas izglītība, izglītība skolās, veselības aprūpe, veselīgs uzturs, mājoklis).

Aktivitātes mērķis ir aktualizēt ģimeņu ar bērniem problēmas un piedāvāt iespējamus problēmu risinājumus. Domnīcu norisē iesaistītas ģimenes ar bērniem, kā arī dažādu jomu eksperti, politikas veidotāji, lēmumu pieņēmēji un citas organizācijas (t.sk. NVO), kas strādā ar ģimeņu ar bērniem jomā.

[Aptaujas "Latvijas ģimeņu barometrs 2024" rezultāti](#)

Izaicinājumi	Risinājumi
Izglītības iestādēs uz vienu pedagogu ir pārāk liels bērnu skaits grupā, kā rezultātā nav iespējams nodrošināt kvalitatīvu pirmsskolas izglītības pakalpojumu.	<ul style="list-style-type: none">Katram vecuma posmam ir jānosaka bērnu skaits uz vienu pedagogu;
Iestādes nevar nodrošināt kvalitatīvu pirmsskolas pakalpojumu bērniem ar īpašām vajadzībām.	<ul style="list-style-type: none">Pirmsskolu videi ir jābūt atbilstošai bērniem ar īpašām vajadzībām;Šobrīd asistenta pakalpojums pirmsskolās ir pieejams tikai no piecu gadu vecuma, bet ir pozitīvā prakse, kur pašvaldības pašas pieņem darbā skolotāju palīgu.

Bērniem netiek savlaicīgi konstatēti mācīšanās un uzvedības traucējumi.

- Pedagogiem ir nepieciešams atbalsts mācīšanās grūtību un uzvedības traucējumu atpazīšanā. Nodibinājuma "centrs Dardedze" un SOS bērnu ciematu asociācijai ir programma "Bērnam drošs un draudzīgs bērnudārzs", kuras ietvaros no 3 gadu vecuma divas reizes gadā divi pedagogi veic bērnu labbūtības mērījumu. Ja mērījumos ir redzams, ka iespējamās problēmas, tad programmā ir ieteikumu sadaļa, kā pedagogam rīkoties, lai bērnam palīdzētu.
- Pirmsskolas izglītības iestādēm ir nepieciešami atbalsta rīki, kā palīdzēt bērniem. Tostarp bērnam uzsākot apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi nepieciešams informēt vecākus par šādu rīku esamību.
- Atbalsta personāla pakalpojumi jānodrošina savlaicīgi, tad kad bērnam tie reāli nepieciešami (šobrīd no 5 gadu vecuma).
- Pēc iespējas ātrāk nepieciešams ieviest preventīvo atbalsta sistēmu un BAASIK (Bērnu agrīnas attīstības skrīninga instrumentu komplekts).
- Pedagogu augstskolu studiju programmās un profesionālās pilnveidesursos svarīgi pedagogiem mācīt mācīšanās traucējumu atpazīšanu un metodes darbam ar bērniem, kuriem ir uzvedības traucējumi un mācīšanas grūtības.

Materiāls veidots projekta "Latvijas ģimeņu barometrs 2024" ietvaros ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild biedrība "Latvijas Bērnu labklājības tīkls".